

กสม. เผยสถิติเรื่องร้องเรียนปี 62 การละเมิดสิทธิ ในกระบวนการยุติธรรม ถูกร้องเรียนมากที่สุด

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เปิดเผยสถิติเรื่องร้องเรียนการละเมิดสิทธิมนุษยชนตั้งแต่เดือนมกราคม – ธันวาคม 2562 ว่า มีการร้องเรียนเข้ามาจำนวน 727 เรื่อง **ประเด็นสิทธิที่ร้องเรียนมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่**

อันดับที่ 1

สิทธิในกระบวนการยุติธรรม คิดเป็นร้อยละ 29 เช่น กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ทำร้ายผู้ต้องหาหรือผู้ต้องสงสัยระหว่างการจับกุม การไม่แสดงหมายจับ ไม่แจ้งสิทธิผู้ต้องหาหรือดำเนินคดีล่าช้า ผู้ต้องขังในเรือนจำได้รับการปฏิบัติไม่เป็นธรรมหรือต้องอาศัยอยู่ในสภาพเรือนจำแออัด ไม่มีสุขอนามัย เป็นต้น หน่วยงานที่ถูกร้องว่าละเมิดสิทธิ ได้แก่ หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์ และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ภาค 4 ส่วนหน้า ตามลำดับ

อันดับที่ 2

การเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม คิดเป็นร้อยละ 16 เช่น กรณีการกำหนดคุณสมบัติตำแหน่งพนักงานส่วนท้องถิ่นไม่ตรงกับมาตรฐานกำหนด มหาวิทยาลัยไม่อนุญาตให้นักศึกษาแต่งกายตามเพศสภาพ และการกำหนดคุณสมบัติห้ามผู้ติดเชื้อ HIV เข้ารับราชการตำรวจ โดยหน่วยงานที่ถูกร้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

อันดับที่ 3

สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล ... คิดเป็นร้อยละ 12 เช่น กรณีนักเรียนถูกบังคับตัดทรงผมที่ไม่เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด การขอให้ลบประวัติอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนจากทะเบียนประวัติอาชญากรรม และนักปกป้องสิทธิมนุษยชนถูกคุกคามโดยหน่วยงานที่ถูกร้อง ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(อ่านต่อหน้า 2)

มุมมอง

มุมมองสิทธิฉบับส่งท้ายปี 2562 นี้ ขอนำเสนอ สถิติเรื่องร้องเรียนการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่มี ประชาชนร้องเรียนมายังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ (กสม.) ตลอดปี 2562 โดยพบว่าประเด็นสิทธิ ที่ได้รับการร้องเรียนมากที่สุด คือ สิทธิในกระบวนการ ยุติธรรม ซึ่งหน่วยงานที่ถูกร้องว่ากระทำละเมิด ได้แก่ หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยงาน ในสังกัดกรมราชทัณฑ์ และกองอำนวยการรักษาความ มั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ภาค 4 ส่วนหน้า

ตามด้วยบทความเนื่องในวันเอดส์โลก 1 ธันวาคม ที่ให้ความรู้และมุมมองความเข้าใจที่ถูกต้อง ต่อโรคเอดส์และผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่สมควรได้รับการปฏิบัติ เช่นเดียวกับคนทั่วไปในสังคม ต่อด้วยสารวันสิทธิมนุษยชน สากล 10 ธันวาคม ประจำปี 2562 โดยนายวิส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และ ปิดท้ายด้วยข่าวสารสำคัญระดับโลกกรณีนางออง ซาน ซูจี ในฐานะตัวแทนรัฐบาลเมียนมา ขึ้นให้การต่อศาลโลก ในความผิดของกองทัพเมียนมาจากปฏิบัติการฆ่าล้าง เผ่าพันธุ์ชาวโรฮีนจาเมื่อปี 2560

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มุมมองสิทธิ

ปีที่ 18 ฉบับที่ 12 ธันวาคม 2562

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ประธานกรรมการ : นายวิส ติงสมิตร

กรรมการ : นางฉัตรสุดา จันทร์ดี
นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์
นายสมณ พรหมรส
นางสาวอารีวรรณ จตุทอง
นางกิริมย์ ศรีประเสริฐ
นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เลขาธิการ : นายบุญเทื้อ สมนึก
(รักษาราชการแทน)

รองเลขาธิการ : นางสาวตติยา กอบศิริกาญจน์
นางสาวอัจฉรา ฉายากุล

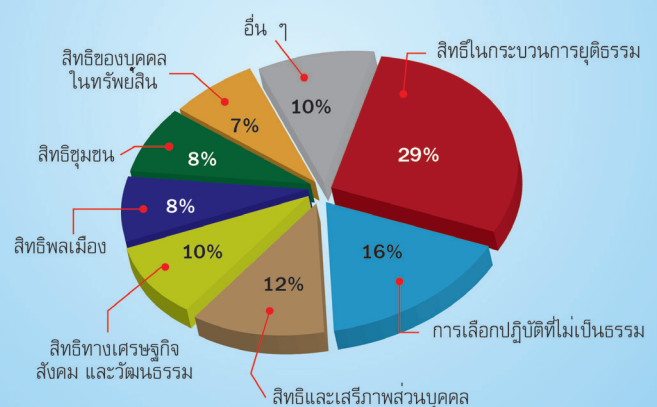
“มุมมองสิทธิ” เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การนำข้อความหรือเรื่องราว บางส่วนหรือทั้งหมดไปเผยแพร่โปรดอ้างถึงแหล่งข้อมูล

ขอเชิญชวนผู้สนใจส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ใน จดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” ได้ตลอดทั้งปี ทั้งนี้เรื่องที่ได้รับ การพิจารณาตีพิมพ์ ขอสงวนสิทธิ์ในการปรับปรุงข้อความ เพื่อความเหมาะสม

บทความ/ข้อความ หรือความคิดเห็นใด ๆ ที่ปรากฏอยู่ ในจดหมายข่าว **“มุมมองสิทธิ”** เป็นความคิดเห็นส่วนตัว ของผู้เขียน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และ กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

สำหรับการร้องเรียนในเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ สิทธิทาง เศรษฐกิจสังคม สังคม และวัฒนธรรม คิดเป็น ร้อยละ 10 เช่น กรณีแรงงานถูกเลิกจ้างโดยไม่เป็นธรรม การให้พนักงาน ทำงานล่วงเวลาโดยไม่สมัครใจ สิทธิพลเมือง ร้อยละ 8 เช่น กรณีไม่ได้รับสถานะบุคคล สิทธิชุมชน ร้อยละ 8 เช่น กรณี โครงการพัฒนาของรัฐหรือเอกชนขาดการรับฟังความคิดเห็น จากประชาชนในพื้นที่ สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน ร้อยละ 7 เช่น กรณีการให้ราษฎรออกจากที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน และ เรื่องอื่น ๆ อีกร้อยละ 10 เช่น สิทธิในข้อมูลข่าวสารและ การร้องเรียน เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น สิทธิใน กระบวนการทางปกครอง เป็นต้น

เรื่องที่ร้องเรียนมายัง กสม.
จำนวน 727 เรื่อง

ขณะที่ กสม. มีเรื่องร้องเรียนทั้งเรื่องที่ค้างเก่าและเรื่องร้องเรียนใหม่ในปี 2562 ที่ต้องพิจารณา จำนวนทั้งสิ้นจำนวน 912 เรื่อง และได้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนแล้วเสร็จลง จำนวน 499 เรื่อง โดยประเด็นสิทธิมนุษยชน 3 อันดับแรกที่มีการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบฯ ได้แก่

อันดับที่ 1 สิทธิชุมชน คิดเป็นร้อยละ 26.45 เช่น กรณีประชาชนไม่มีส่วนร่วมในกระบวนการรับฟังความคิดเห็นในการดำเนินโครงการพัฒนาของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับสัมปทานจากรัฐ และชุมชนได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่จากโครงการดังกล่าว

อันดับที่ 2 สิทธิในชีวิตและร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 24.65 เช่น กรณีเจ้าหน้าที่ทหารซ้อมทรมานบุคคลผู้ต้องสงสัยในระหว่างถูกควบคุมตัว

และ**อันดับ 3 สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 11.62** เช่น กรณีพื้นที่สาธารณะประโยชน์ทับที่ดินของประชาชน และการโต้แย้งสิทธิการครอบครองที่ดินของราษฎร นอกจากนี้ ในปี 2562 กสม. ยังได้จัดทำข้อเสนอแนะมาตรการเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเชิงระบบไปยังรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกจำนวน 4 เรื่อง ดังนี้ 1) ข้อเสนอแนะการดำเนินงานด้านกระบวนการยุติธรรมจากการตรวจเยี่ยมสถานที่ควบคุมตัวผู้ต้องขังซึ่งเป็นสถานที่เสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน 2) ข้อเสนอแนะพนักงานจ้างเหมาบริการในหน่วยงานของรัฐไม่ได้รับความเป็นธรรม 3) ข้อเสนอแนะการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ และ 4) ข้อเสนอแนะการเข้าถึงระบบขนส่งสาธารณะของคนพิการ

ทั้งนี้ นายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวว่า ก่อนที่ กสม. ชุดที่ 3 จะเข้ามารับหน้าที่ มีเรื่องการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ดำเนินการเสร็จไปประมาณร้อยละ 10 ค้างอยู่ร้อยละ 90 เมื่อ กสม.ชุดที่ 3 เข้ามารับหน้าที่เมื่อปลายเดือนพฤศจิกายน 2558 จนถึงสิ้นเดือนกรกฎาคม 2562 (หลังจากปฏิบัติหน้าที่ 3 ปี 8 เดือน) กสม. สามารถออกรายงานผลการตรวจสอบได้ร้อยละ 80 ค้างอยู่ร้อยละ 20 ในระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม 2562 มีรายงานผลการตรวจสอบที่ผ่านกระบวนการกลั่นกรองเสร็จและรอการพิจารณาจากที่ประชุม กสม. ร่วม 200 เรื่อง แต่ กสม. ไม่สามารถเปิดประชุมได้ เพราะมีกรรมการฯ ลาออก 2 คน ทำให้เหลือกรรมการฯ เพียง 3 คนไม่ถึง

กึ่งหนึ่ง คือ 4 คน ภายหลังที่มีการแต่งตั้งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นการชั่วคราวเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 เป็นต้นมาจนถึงปลายเดือนธันวาคม 2562 กสม. สามารถพิจารณาให้ความเห็นชอบเรื่องร้องเรียนและร่างรายงานผลการตรวจสอบที่รอการพิจารณาได้ถึง 389 เรื่อง โดยสะสมเรื่องที่รอการพิจารณาในช่วงที่มีกรรมการไม่ครบจำนวนได้มากกว่าครึ่งของเรื่องร้องเรียนทั้งหมด ทำให้ปัจจุบันคงมีเรื่องร้องเรียนที่จะต้องดำเนินการอยู่ร้อยละ 10

นอกจากนี้ กสม. ชุดปัจจุบันยังเข้ามาช่วยริเริ่มและขับเคลื่อนงานสิทธิมนุษยชนในเชิงรุกเพื่อส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การเปิดตัวคู่มือการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ช่วงชั้น สำหรับนักเรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัย – มัธยมศึกษาตอนปลายที่จัดทำเสร็จก่อนแล้ว โดยการขับเคลื่อนผ่านกลไกศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนใน 6 ภูมิภาค ของ กสม. และการสร้างแกนนำเครือข่ายเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้รับรู้ เข้าใจ เท่าทัน และยืนเคียงข้างสิทธิมนุษยชน

“อย่างไรก็ดี ขอขอบคุณรัฐบาลที่ได้จัดทำและประกาศใช้แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ตามหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ซึ่งได้ส่งผลทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในภูมิภาคนี้ที่มีการจัดทำแผนปฏิบัติการดังกล่าว ตามที่ กสม. ได้มีข้อเสนอแนะไปก่อนหน้านี้ และวางระบบในการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจาก กสม. ทั้งยังส่งต่อข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบ และให้ความเห็น หรือชี้แจงในประเด็นปัญหา อันจะทำให้การคุ้มครองสิทธิของประชาชน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนในหลายเรื่องสามารถจัดการให้ลุล่วงได้โดยไม่ล่าช้า” นายวัส กล่าว

ไม่ ตีตรา เลือกปฏิบัติ ละเมิด

สิทธิมนุษยชนผู้ป่วย/ผู้ติดเชื้อเอชไอวี

นางสาวอัญมณี ไบภักดี

นักศึกษาศาสตรบัณฑิตศึกษาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คนไม่ดี...คนล่าสอน...คนที่น่ารังเกียจ
ของสังคม คือ สิ่งแรกที่คนในสังคมส่วนใหญ่
จะนึกถึง เมื่อพูดถึง “ผู้ป่วยโรคเอดส์” และ
“ผู้ติดเชื้อเอชไอวี” จริงหรือไม่?

เชื้อไวรัส ผู้ที่ติดเชื้อไวรัสเอชไอวีไม่ถือเป็นผู้ป่วย แต่จะเรียกว่า “ผู้ติดเชื้อเอชไอวี” เพราะร่างกายยังไม่แสดงอาการใด ๆ ที่สัมพันธ์กับโรคเอดส์ เนื่องจากร่างกายมีภูมิคุ้มกันที่ควบคุมและจัดการกับเชื้อโรคที่เข้าสู่ร่างกายได้ ในขณะที่ “เอดส์” เป็นกลุ่มอาการหนึ่งที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากการติดเชื้อเอชไอวี ทำให้ภูมิคุ้มกันถูกทำลาย หรืออยู่ในภาวะที่เรียกว่า “ภูมิคุ้มกันบกพร่อง”

เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่า คำพูดหรือวาทกรรมที่กล่าวมานั้น คือ ภาพมายาคติ ภาพจำที่ยังคงฝังแน่นของใครหลาย ๆ คน เกี่ยวกับผู้ป่วยโรคเอดส์และผู้ติดเชื้อเอชไอวี ตลอดระยะเวลา 3.6 ทศวรรษ นับจากปี 2527 ที่ประเทศไทยพบผู้ติดเชื้อเอชไอวี รายแรก แม้ว่าการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์และผู้ติดเชื้อเอชไอวี ในปัจจุบันจะก้าวหน้ามากเพียงใด มมองค์ความรู้ที่สร้างความเข้าใจต่อคนในสังคมมากเพียงใด ก็ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ ภาพความจำนั้นเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น ปฏิเสธไม่ได้ อีกว่าคนในสังคมส่วนใหญ่มักทัศนคติต่อผู้ป่วยโรคเอดส์และผู้ติดเชื้อเอชไอวีในแง่ลบ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการเลือกปฏิบัติ ทำให้พวกเขาเป็นเสมือน “คนชายขอบของสังคม”

ทำความเข้าใจ “เอดส์” และ “เอชไอวี”

หลายคนอาจเข้าใจว่า “ผู้ป่วยโรคเอดส์” และ “ผู้ติดเชื้อเอชไอวี” คือคนกลุ่มเดียวกัน ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิด แท้จริงแล้ว ผู้ป่วยโรคเอดส์และผู้ติดเชื้อเอชไอวีนั้น “แตกต่างกัน”

จากข้อมูลของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ปี 2558 โดยนายนิมิตร เทียนอุดม ผู้อำนวยการมูลนิธิเข้าถึงเอดส์ กล่าวถึงความแตกต่างระหว่าง “เอดส์” กับ “เอชไอวี” ว่า “เอชไอวี” ไม่ใช่โรค แต่เป็น

สถานการณ์การติดเชื้อเอชไอวีในไทยและ วิวัฒนาการของการรักษา

จากรายงานสุขภาพคนไทย 2562 โดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ และ สสส. ระบุว่า ปัจจุบันสถานการณ์การติดเชื้อเอชไอวีในไทยดีขึ้น เห็นได้จากสถิติสูงสุดของผู้ติดเชื้อเอชไอวีในประเทศไทยเมื่อประมาณ 20 ปีที่แล้ว จำนวน 6.8 แสนคน และได้มีการดำเนินการรักษา ป้องกันการติดเชื้อ สนับสนุน ดูแลและส่งเสริมการเข้าถึงยาต้านไวรัส ส่งผลให้ในปัจจุบันมีจำนวนผู้ติดเชื้อสะสมลดลงเหลือ 4.4 แสนคน ในขณะที่จำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่มีประมาณ 5,000 คนต่อปี และคาดว่าจะลดลงอย่างต่อเนื่อง

ศ.พญ.ศศิโสภณ เกียรติบูรณกุล (คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล, 2560) กล่าวว่า การติดเชื้อเอชไอวี มีโอกาสที่จะหายขาดได้ ในปัจจุบันมีวิวัฒนาการในการรักษาการติดเชื้อเอชไอวีมากขึ้นเมื่อเทียบกับ 20 ปีที่แล้วที่ผู้ติดเชื้อต้องเข้ายาด้านเอชไอวีในปริมาณมากถึง 15-20 เม็ดต่อวัน อีกทั้งตัวยายังมีผลข้างเคียง เช่น คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสีย หรือเป็นผื่นแพ้ยา เป็นต้น ต่อมามีการรวมยา 3 ชนิดเข้าไว้ด้วยกัน ทำให้ผู้ป่วยรับประทานยาในปริมาณ

ที่น้อยลงจากเดิม และปัจจุบันมีการพัฒนายาต้านเอชไอวีในรูปแบบชนิด ซึ่งการฉีดยาต้านเอชไอวี 1 ครั้ง สามารถอยู่ได้ประมาณ 1-2 เดือน

ขณะที่รศ.นพ.วินัย รัตนสุวรรณ นายกสมาคมโรคเอดส์แห่งประเทศไทย กล่าวว่า ตั้งแต่ปี 2538 จนถึงปัจจุบัน มียาต้านไวรัสที่ใช้ได้ผล ทำให้ผู้ป่วยกลับมาใช้ชีวิตประจำวัน ปกติ แข็งแรง สามารถพักอาศัย ทำงานร่วมกับคนปกติได้โดยไม่มีอันตราย (สสส., 2562)

การเลือกปฏิบัติและการตีตราผู้ป่วยโรคเอดส์ และผู้ติดเชื้อเอชไอวีในสังคมไทย

แม้ว่าการรักษาและสถานการณ์การติดเชื้อเอชไอวีในปัจจุบันจะเป็นไปในทางที่ดีขึ้น โดยผู้ป่วยโรคเอดส์และผู้ติดเชื้อเอชไอวีสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างปกติ แต่คนในสังคมส่วนใหญ่ยังคงมีทัศนคติเชิงลบต่อผู้ป่วยโรคเอดส์ และผู้ติดเชื้อเอชไอวี เห็นได้จากการสำรวจตัวชี้วัด UNAIDS “ทัศนคติการเลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อ” พบว่าคนไทยร้อยละ 69.3 มีทัศนคติว่าผู้ที่ติดเชื้อหรือถูกสงสัยว่าติดเชื้อเอชไอวีจะถูกรังเกียจ ร้อยละ 57 กลัวติดเชื้อถ้าไปสัมผัสกับน้ำลายผู้ติดเชื้อ และร้อยละ 52.1 รังเกียจที่จะซื้ออาหารจากผู้ติดเชื้อ ส่งผลให้ภาพรวมของปัญหาด้านการเลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีสูงถึงร้อยละ 58.6 (รายงานสุขภาพคนไทย สสส., 2562)

อย่างไรก็ดี ในมุมมองของผู้เขียนเห็นว่าทัศนคติการเลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อ เป็นผลมาจากการสร้างวาทกรรมและตีตราผู้ที่เป็โรคเอดส์และผู้ติดเชื้อเอชไอวีในแง่ลบ ทำให้พวกเขา กลายเป็น “คนที่น่ารังเกียจ คนไม่ดี ไม่ควรใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น เป็นปัญหาและเป็นภัยของสังคม” ทั้งวาทกรรมเหล่านี้ยังถูกผลิตซ้ำผ่านสื่ออยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้การตีตราและการเลือกปฏิบัติต่อผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อยังคงดำรงอยู่ เช่น การเลือกปฏิบัติในการประกอบอาชีพ พบว่าผู้ติดเชื้อเอชไอวีมีอุปสรรคในการสมัครเข้าทำงานได้อย่างเสรี ดังที่มีการ ร้องเรียนมายังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) กรณีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างกำหนดให้ การตรวจหาเชื้อเอชไอวีเป็นเงื่อนไขในการพิจารณารับเข้าทำงาน แม้ว่าผู้ติดเชื้อสามารถดำรงชีวิตหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป การเลือกปฏิบัติดังกล่าว จึงไม่สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคและความเท่าเทียมของบุคคลที่ได้รับการรับรองในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิ

ทางการเมืองและสิทธิพลเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights – ICCPR) กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights – ICESCR) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และแนวปฏิบัติระหว่างประเทศว่าด้วยเชื้อเอชไอวี/เอดส์และสิทธิมนุษยชน (International Guidelines on HIV/AIDS and Human Rights) กสม. จึงมีข้อเสนอแนะให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนทุกแห่งพิจารณายกเลิก ปรับปรุง แก้ไข กฎหมาย กฎระเบียบ เงื่อนไขเกี่ยวกับการตรวจหาเอชไอวีก่อนเข้ารับทำงานในทุกตำแหน่ง และขอให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เร่งเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเชื้อเอชไอวีต่อไป เพื่อให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีซึ่งสามารถใช้ชีวิตอย่างปกติร่วมกับคนทั่วไป ได้มีสิทธิในการทำงานและการเข้าถึงการจ้างงาน โดยปราศจากเงื่อนไขในที่สุด (สำนักงาน กสม., 2561)

แม้สถานการณ์ปัญหาโรคเอดส์และการติดเชื้อเอชไอวีในสังคมไทยจะดีขึ้นสอดคล้องกับวิวัฒนาการด้านการรักษาที่ก้าวหน้า แต่ผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อในปัจจุบันยังต้องเผชิญกับความยากลำบากในการใช้ชีวิตซึ่งมิใช่เพียงเรื่องสุขภาพร่างกายที่ต้องแบกรับความเจ็บป่วย แต่ยังต้องอดทนต่อการตีตราทางสังคมจากคนภายนอก การถูกเหยียดหยาม การถูกแบ่งแยกเชิงพื้นที่ การยกเลิกการจ้างงาน การตัดสินใจรวมทั้งการตีตราภายในตนเอง ทำให้บุคคลเหล่านี้ไม่กล้าเปิดเผยตัวตนในสังคม หลายคนต้องอยู่อย่างหลบซ่อนถึงเวลาที่เราจะทำความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องโรคเอดส์ การติดเชื้อ และการอยู่ร่วมกันกับผู้ป่วยและผู้ติดเชื้ออย่างปกติ เพื่อลดการตีตรา ลดการเลือกปฏิบัติ และเคารพในสิทธิมนุษยชนของกันและกัน เพราะทุกคนควรมีโอกาสได้ใช้ชีวิตอย่างปกติสุขร่วมกันอย่าง “เท่าเทียม”

HUMANS
RIGHTS

HUMANS
RIGHTS

HUMANS
RIGHTS

HUMANS
RIGHTS

วันสิทธิมนุษยชนสากล

ประธาน กสม. ส่งสารวันสิทธิมนุษยชนสากล 10 ธันวาคม ประจำปี 2562 ขอสังคมช่วยดูแลคุ้มครองสิทธิเด็กและ เยาวชน-ร่วมสร้างสรรค์สังคมเคารพสิทธิ

“ เหตุการณ์สงครามโลก ครั้งที่ 2 ที่เกิดการประหัตประหารระหว่างมวลมนุษยชาติอย่างโหดร้าย กว้างขวาง ทำให้ทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการดำรงสันติภาพของโลก และนำไปสู่การรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2491 (ค.ศ. 1948) ต่อมา ได้ถือเอาวันที่ 10 ธันวาคม ของทุกปี เป็นวันสิทธิมนุษยชนสากล (Human Rights Day) และในปี 2562 นี้ ยังเป็นปีที่มีความสำคัญยิ่งสำหรับเด็กและเยาวชน เนื่องจากเป็นปีแห่งการครบรอบ 30 ปี ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child : CRC) ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องประกันสิทธิและเสรีภาพของเด็กทุกคนในประเทศให้อยู่รอดและเติบโตเต็มตามศักยภาพ โดยไม่เลือกเชื้อชาติ เพศ ภาษา วัฒนธรรม ศาสนา สถานะ หรือความแตกต่างอื่นใด

ในปีนี้ องค์กรสหประชาชาติจึงได้ถือโอกาสพิเศษดังกล่าว รมณรงค์ให้ทั่วโลกเห็นความสำคัญของบทบาทเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่สามารถสร้างสรรค์พลังบวก ใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความรู้ความสามารถที่มีร่วมสร้างการเปลี่ยนแปลงให้สังคมเกิดการเคารพสิทธิและเสรีภาพ ภายใต้อำนาจ ‘เยาวชนคนรุ่นใหม่ ยืนเคียงข้างสิทธิมนุษยชน’ (Youth Standing up For Human Rights)

ในปีที่ผ่านมา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้ดำเนินการในการคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนหลายประการ โดยเสนอมาตรการในการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะนโยบายที่สำคัญ อาทิ การแก้ไขระเบียบห้ามเปิดเผยประวัติอาชญากรรมของเด็กและเยาวชนให้สอดคล้องกติกาสากล อันจะทำให้เด็กและเยาวชนที่ก้าวพลาดหลงผิดได้มีโอกาสรückคืนสู่สังคมเป็นคนดี การขอให้นำเด็กที่ติดตามครอบครัวที่เข้าเมืองผิดกฎหมายออกจากสถานกักตัวและให้ได้รับการดูแลตาม

สิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กควรได้รับ การคุ้มครองสิทธิเด็กในการแต่งเครื่องแบบนักเรียนตามหลักความเชื่อทางศาสนาของตน และการสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน นอกจากนี้ กสม. ได้ตระหนักถึงบทบาทของเด็กและเยาวชนในการสร้างสรรค์สังคมที่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยการร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการในการจัดทำคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษา ตั้งแต่ชั้นปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนในสถานศึกษาทั่วประเทศอย่างเป็นระบบ

เนื่องในโอกาสวันสิทธิมนุษยชนสากล 10 ธันวาคม ประจำปี 2562 และการครบรอบ 30 ปี ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กในปีนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงขอเชิญชวนให้ทุกภาคส่วนร่วมกันตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน ทั้งการเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การเชื่อมั่นในความเท่าเทียมของบุคคลโดยปราศจากการแบ่งแยก การศรัทธาในสิทธิและเสรีภาพของบุคคล และการปฏิบัติต่อผู้อื่นในฐานะที่เป็นเพื่อนมนุษย์เฉกเช่นเดียวกัน และขอให้ผู้ใหญ่ทุกคนร่วมกันสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญของชาติได้เติบโตอย่างมีศักดิ์ศรีและมีภูมิคุ้มกัน สามารถพัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคต และมีส่วนร่วมสร้างวัฒนธรรมแห่งการ

เคารพสิทธิมนุษยชนให้เกิดขึ้นในสังคมต่อไป ”

นายวัส ติงสมิตร
ประธานกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ปร. กสม. ร่วมประชุม AICHR ว่าด้วยเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การแสดงออกและข้อมูลข่าวสารในอาเซียน

นายวัส ติงสมิตร ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมการประชุมหารือของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights – AICHR) ว่าด้วยเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การแสดงออก และข้อมูลข่าวสารในอาเซียน (ตามข้อ 23 ของปฏิญญาสิทธิมนุษยชนอาเซียน) ระหว่างวันที่ 8 - 10 ธันวาคม 2562 ณ เมืองนูซาตูอา เกาะบาห์ลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

กสม. ประชุมหารือแนวทางขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนศึกษา ร่วมกับเครือข่ายมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วันที่ 20 ธันวาคม 2562 นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ

นางสาวอารีวรรณ จตุทอง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าพบ รศ.นพ.ชาญชัย พานทองวิริยะกุล อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อหารือหาถึงแนวทางการทำงานคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และประชุมร่วมกับคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ศึกษาฯ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเครือข่ายมหาวิทยาลัยในภูมิภาคเพื่อขับเคลื่อนเรื่องสิทธิมนุษยชนศึกษา ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

กสม. ลงพื้นที่แสวงหาข้อเท็จจริงกรณีเหตุยิงโจมตีป้อม ชรบ. ยะลา

วันที่ 26 - 27 ธันวาคม 2562 นายสมณ့် พรหมรส กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงาน กสม. ลงพื้นที่เพื่อรับฟังและสอบถามข้อเท็จจริงตามที่ได้เกิดเหตุยิงโจมตีป้อมยามจุดตรวจรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ประจำหมู่บ้านทุ่งสะเดา และชุดคุ้มครองตำบล (ชคต.) ลำพะยา หมู่ที่ 5 ตำบลลำพะยา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา เมื่อคืนวันที่ 5 พฤศจิกายน 2562 จากฝ่ายปกครองที่มีหน้าที่กำกับดูแลชาวบ้านผู้อาสาปฏิบัติหน้าที่ ชรบ. และหน่วยงานท้องถิ่น ณ จังหวัดปัตตานี นราธิวาส และยะลา

กสม. ร่วมงานวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล

วันที่ 9 ธันวาคม 2562 นางฉัตรสุดา จันทร์ดียิ่ง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พร้อมด้วยนางสาวรตญา กอบศิริกาญจน์ รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเจ้าหน้าที่สำนักงานฯ ร่วมงานวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล (ประเทศไทย) จัดโดยความร่วมมือระหว่างรัฐบาล สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และองค์การต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ภายใต้แนวคิด “Zero Tolerance คนไทยไม่ทนต่อการทุจริต” ณ อิมแพ็ค เมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

กสม. ประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ภาคใต้

วันที่ 20 ธันวาคม 2562 นายสุวัฒน์ เทพอารักษ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ภาคใต้

ร่วมประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ศึกษาฯ ภาคใต้ ครั้งที่ 1/2562 โดยมีภารกิจหารือถึงแนวทางการทำงานเพื่อขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

กสม. ประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ภาคเหนือ

วันที่ 27 ธันวาคม 2562 นางสาวอารีวรรณ จตุทอง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนภาคเหนือ ร่วมการประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ศึกษาฯ ภาคเหนือ ครั้งที่ 1/2562 โดยหารือถึงแนวทางการทำงานเพื่อขับเคลื่อนสิทธิมนุษยชนศึกษาในพื้นที่ภาคเหนือ ณ คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

“ออง ซาน ซูจี”

ผู้แทนรัฐบาลเมียนมาขึ้นศาลโลก
คดีฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวโรฮีนจา

วันที่ 10 - 12 ธันวาคม 2562 นางออง ซาน ซูจี
ที่ปรึกษาแห่งรัฐและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ
ต่างประเทศของเมียนมาในฐานะตัวแทนรัฐบาลเมียนมา
ขึ้นให้การต่อศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ณ กรุงเฮก
ประเทศเนเธอร์แลนด์ หลังถูกรัฐบาลเมียนมาเบียดเบียนฟ้องว่า
รัฐบาลเมียนมาละเมิดอนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและลงโทษ
ความผิดอาชญาฐานฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ (Convention on the
Prevention and Punishment of the Crime of
Genocide) ที่สมาชิกสหประชาชาติรวมถึงเมียนมาและ
เมียนมาร่วมลงนามเมื่อเดือนธันวาคม 2491 จากปฏิบัติการ
ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชนกลุ่มน้อยชาวมุสลิมโรฮีนจาของกองทัพ
เมียนมาในรัฐยะไข่ เมื่อกลางปี 2560 ส่งผลให้ชาวโรฮีนจา
มากกว่า 7 แสนคน ต้องลี้ภัยไปยังบังกลาเทศ

โดยนางออง ซาน ซูจี ได้ปฏิเสธข้อกล่าวหาและกล่าวว่า
คดีฟ้องร้องครั้งนี้ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อสถานการณ์
ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นปัญหาที่ซับซ้อน และเกิดขึ้นมายาวนาน

หลายร้อยปี ถือเป็นการวิพากษ์วิจารณ์อย่างขาดความเข้าใจ
ต่อประวัติศาสตร์ของประเทศเมียนมา เพราะทุกประเทศ
ล้วนต้องเคยผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากมาก่อน รัฐบาลต้องมี
มาตรการเพื่อปกป้องอำนาจอธิปไตยของชาติ จึงไม่อาจนำมา
อ้างเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ได้ว่าฝ่ายความมั่นคงของ
ประเทศมีเจตนากวาดล้างชาวโรฮีนจาถึงขั้นฆ่าล้างเผ่าพันธุ์
พร้อมทั้งเรียกร้องให้ยกฟ้อง อย่างไรก็ตาม ซูจียอมรับว่าทหาร
เมียนมาอาจมีการใช้กำลังที่ไม่เหมาะสมในบางครั้ง ซึ่งจาก
เหตุการณ์ดังกล่าวได้มีการดำเนินคดีต่อทหารที่เกี่ยวข้องกับ
การละเมิดสิทธิมนุษยชนแล้ว

ทั้งนี้ นางออง ซาน ซูจี ผู้ซึ่งเคยครองรางวัลโนเบล
สาขาสันติภาพจากความพยายามนำพาประเทศสู่ระบอบ
ประชาธิปไตย ถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากจากกลุ่มที่ทำงาน
ด้านสิทธิมนุษยชนว่าเธอเพิกเฉยต่อสถานการณ์กวาดล้าง
ชาวโรฮีนจา และเป็นหนึ่งในบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าต้องมีส่วน
รับผิดชอบต่อการสังหารหมู่ชาวโรฮีนจาด้วย

ที่มาภาพ : AP, AFP

กรุณาส่ง

รัฐสิทธิ รักสิทธิ ไม่ละเมิดสิทธิ

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตเลขที่ 9/2552
ปณฝ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 6-7 เลขที่ 120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

อ่านมุมมองสิทธิฉบับออนไลน์

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หากต้องการข้อมูล ข้อเสนอแนะและขอรับมุมมองสิทธิ ฟรี! ติดต่อ :

สำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 6 และ 7 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 โทรศัพท์ 0 2141 3932, 0 2141 3920 โทรสาร 0 2143 9575

ขอความกรุณาตอบแบบประเมินออนไลน์